

European
Commission

EUROOPAN KANSALAISTEN PANEELIT

VIHAPUHEEN JA VIHATEKOJEN TORJUNTA YHTEISKUNNASSA

Tietopaketti

Tietoja tästä paketista

Tervetuloa eurooppalaiseen kansalaispaneeliin, jonka aiheena on vihapuheen ja vihatarkojen torjuminen yhteiskunnassa. Ensinnäkin haluamme kiittää sinua siitä, että suostuit osallistumaan tähän prosessiin. Toivomme, että se on informatiivinen, mielenkiintoinen ja miellyttävä! Olet yksi 150 osallistujasta, jotka on valittu satunnaisesti kaikista 27:stä EU:n jäsenvaltiosta keskustelemaan vihan torjunnasta Euroopassa.

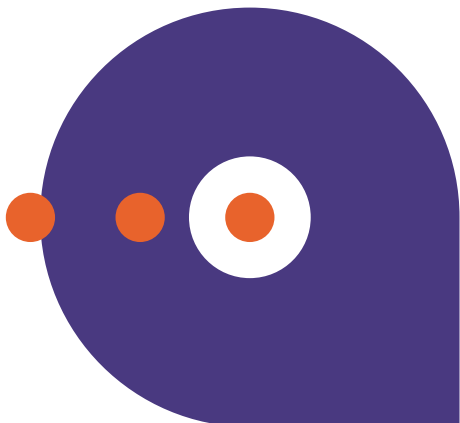
Useiden raporttien ja tietojen mukaan vihapuhe ja viharikokset ovat lisääntyneet Euroopassa hälyttävästi. Viha haavoittaa yksilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä, joihin se suoraan kohdistuu, ja se myös aiheuttaa polarisaatiota ja estää vapaan ja elinvoimaisen demokraattisen keskustelun. Vihan ilmentymät heikentävät koko yhteiskuntaa ja uhkaavat demokratioidemme perustaa.

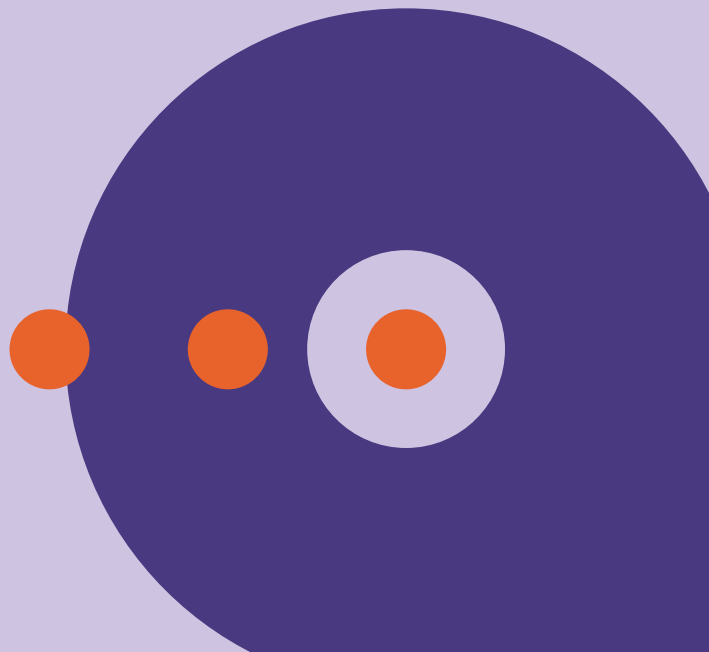
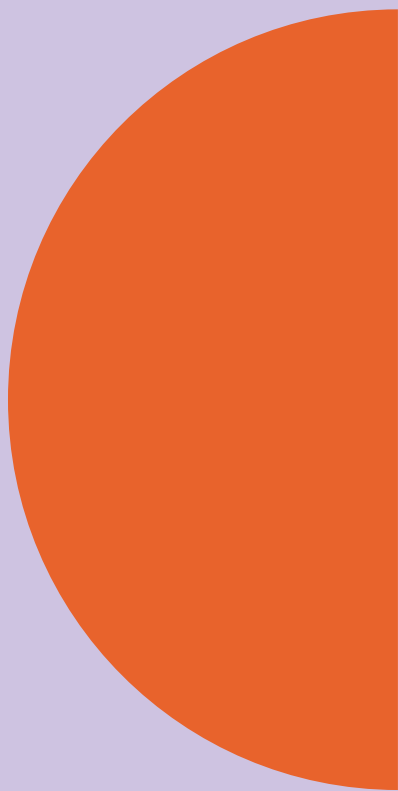
6. joulukuuta 2023 Euroopan komissio ja EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja antoivat yhteisen tiedonannon "Ei sijaa vihalle: yhtenäinen Eurooppa vihaa vastaan". Tässä tiedonannossa kehoitetaan luomaan avoin, yleiseurooppalainen vuoropuhelualusta, joka kokoaa yhteen kansalaiset kaikkialta EU:sta keskustelemaan keinoista, joilla vihan ja jakautumisen sijaan voidaan siirtyä nauttimaan yhteisistä eurooppalaisista arvoista. Näihin kuuluvat tasa-arvo, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja ihmisarvo. Tämä eurooppalainen kansalaispaneeli vihan torjumisesta yhteiskunnassa on vastaus tähän pyyntöön, ja kiitämme sinua tähän keskusteluun osallistumisesta.

Yhdessä muiden osallistujien kanssa tarkastelet erilaisia tapoja, joilla me kaikki – EU:n toimielimet, jäsenvaltiot, kansalaisyhteiskunnan organisaatiot, tiedotusvälineet ja muut toimijat – voimme osaltamme torjua yhteiskunnassa esiintyvää vihaa ja vahvistaa tasa-arvoa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja ihmisarvoa.

Tämä tietopaketti opastaa sinua prosessin aikana. Se on jäsennetty neljään osaan.

- PROSESSI: MITÄ OVAT EUROOPPALAISET KANSALAISPANEELIT?** 4
 Kansalaispaneeleilla pyritään tuomaan kansalaiset julkisen päätöksenteon keskiöön. Tässä osiossamme esittelemme lyhyesti, miten tämä prosessi toimii.
- TEHTÄVÄ: MIHIN AIHEESEEN KESKITYN?** 6
 Euroopan komissio kutsuu tämän kansalaispaneelin koolle erityistä tehtävää varten: tästä löydät kysymyksen, johon sinua pyydetään vastaamaan.
- AIHE: MITÄ MINUN TULEE TIETÄÄ VIHASTA?** 8
 Viha on monimutkainen ja arkaluonteinen aihe. Jotta voisimme edistää yhteistä ymmärrystä aiheesta, annamme sinulle perustietoja ja yleiskatsauksen siitä, mitä EU tekee tällä hetkellä vihan torjumiseksi.
- KÄYTÄNNÖN TIETOA** 12
 Haluamme tehdä osallistumisestasi mahdollisimman sujuvaa. Tässä osiossa käsitellään matkustusta, majoitusta, päivittäisiä kuluja ja muita käytännön tietoja.

1/ Prosessi:

Mitä ovat eurooppalaiset kansalaispaneelit

TAUSTAA

Euroopan komission kansalaispaneeleissa satunnaisesti valitut osallistujat kaikista EU:n 27 jäsenvaltiosta kokoontuvat keskustelemaan keskeisistä tulevista laeista ja muista Euroopan tason aloitteista.

Paneelit syntyivät vuosina 2021–2022 pidetyn Euroopan tulevaisuutta¹ käsittelevän konferenssin jälkeen. Tuolloin 800 satunnaisesti valittua kansalaista kokoontui jakamaan näkemyksiään ja ajatuksiaan muun muassa seuraavista aiheista: talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus, työpaikat, koulutus, kulttuuri, nuoriso, urheilu, digitaalinen muutos, EU:n demokratia, arvot, turvallisuus, oikeusvaltion periaatteet, ilmastonmuutos, terveys, muuttoliike ja EU:n rooli maailmassa.

Konferenssin päättyessä 9. toukokuuta 2022 osallistujat esittivät 178 suositusta. Ne muodostivat perustan 49 ehdotukselle ja yli 300 muulle toimenpiteelle, jotka syntyivät konferenssin tuloksena. Konferenssiin osallistuneet kansalaiset peräänkuuluttivat samankaltaisia, useammin toistuvia tilaisuuksia, joissa kansalaiset voisivat osallistua EU:n poliittiseen päätöksentekoon tulevaisuudessa. Vastauksena tähän Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti uusien eurooppalaisten kansalaispaneelien järjestämisestä satunnaisesti valittujen kansalaisten kuulemiseksi keskeisistä EU-kysymyksistä.

Myöhemmissä paneeleissa on käsitelty konkreettisempia poliittisia aiheita: mitä tehdä ruokajätteelle, virtuaalimaailmojen hyviä ja huonoja puolia, oikeuksia ja mahdollisuuksia oppia ja opiskella muissa EU-maissa sekä tapoja parantaa energiatehokkuutta. Osallistujat voivat viestiä keskenään omalla kielellään tulkien avulla. Paneelikeskustelijana otat viestikapulan

eurooppalaisilta kansalaistovereiltasi, ja tällä kertaa keskitytte aiheeseen ”vihapuheen ja vihatekojen torjuminen yhteiskunnassa”. Keskustelun perusteella laaditte suosituksia, jotka Euroopan komissio ottaa huomioon valmistellessaan politiikkaansa.

MITEN TÄMÄ EUROOPPALAINEN KANSALAISPANEELI TOIMII?

Kuhunkin paneeliin osallistuu 150 EU:n jäsenvaltiosta satunnaisesti valittua, EU:n moninaisuutta edustavaa kansalaista. Heistä kolmasosa on alle 26-vuotiaita, jotta voidaan varmistaa sukupolvien välinen hyvä keskustelu.

Paneelissa yhdistyvät työskentely pienryhmissä (noin 12 henkilöä) ja täysistunnoissa (kaikki 150 osallistujaa yhdessä). Pienemmissä työryhmissä on mahdollisuus keskustella yksityiskohtaisemmin aiheen ”Vihapuheen ja vihatekojen torjuminen yhteiskunnassa” eri näkökohdista. Kaikki 150 osallistujaa kokoontuvat myös täysistuntoihin jakamaan, kuuntelemaan ja antamaan palautetta muiden pienryhmien päätelmistä. Tämän työn toteuttamisessa panelisteja tukee avustajaryhmä. Tämä ryhmä koostuu asiantuntijoista, jotka auttavat tekemään ryhmätyöskentelystä dynaamisempaa. Näin jokaisen henkilön osallistumisesta ja koko ryhmän toiminnasta saadaan paras mahdollinen hyöty. Avustajat tarjoavat kansalaisille myös erilaisia välineitä yhteistyöhön ja kollektiiviseen päätöksentekoon.

Paikan päällä sinua tukevat myös käytännön tietoa antavat avustajat sekä vihan ja sen eri muotojen asiantuntijat. Lisäksi kuulet todistuksia ja näkemyksiä kansalaisyhteiskunnan, instituutioiden ja tiedemaailman edustajilta.

¹ Euroopan tulevaisuutta käsittelevää konferenssia koskevat tiedot löytyvät täältä: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_en

² Katso: <https://equineteurope.org>

³ Katso: <https://ceji.org> ja <https://www.facingfacts.eu>

KUKA JÄRJESTÄÄ TÄMÄN EUROOPPALAISEN KANSALAISPANEELIN?

Euroopan komissio on pääjärjestäjä. Euroopan komissio on yksi EU:n tärkeimmistä toimielimistä Euroopan parlamentin ja neuvoston ohella. Komissio auttaa jakamaan EU:n yleistä strategiaa, ehdottaa uutta EU:n lainsäädäntöä ja politiikkaa, valvoo niiden täytäntöönpanoa ja hallinnoi EU:n varainkäyttöä. Vihapuheen ja vihatekojen torjumista yhteiskunnassa käsittelevän eurooppalaisen kansalaispaneelin järjestävät yhdessä kaksi Euroopan komission osastoa: viestinnän pääosasto ja oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto.

Viestinnän pääosasto (DG-COMM) on komission yksikkö, joka vastaa EU:n politiikan viestinnästä ja selittämisestä ulkopuolisille yleisöille. Se pitää komission ajan tasalla poliittisesta kehityksestä ja suuntauksista julkisessa mielipiteessä ja tiedotusvälineissä. Se edistää myös suoraa vuorovaikutusta kansalaisten kanssa osallistavien ja neuvoa-antavien prosessien kautta, mukaan lukien eurooppalaiset kansalaispaneelit ja [Kansalaisten sitoutumisfoorumi](#).

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto(DG-JUST) on komission yksikkö, joka vastaa EU:n oikeus-, kuluttaja- ja tasa-arvopolitiikasta. Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston tehtävänä on varmistaa, että EU:n perusoikeuksen peruskirjassa määritetyt perusoikeuksia kunnioitetaan, edistetään ja suojellaan tehokkaasti. Se on myös osasto, joka vastaa komission työstä vihapuheen ja vihatekojen torjumiseksi.

OSAAMISKOMITEA

Paneelikeskusteluja ohjaa ja neuvoo asiantunteva osaamiskomitea, joka antaa sinulle tarvittavat tiedot aiheen ymmärtämiseen ja perusteltujen suositusten laatimiseen. Kaikilla jäsenillä on erilaista ja täydentävää asiantuntemusta aiheesta:

Arun MANSUKHANI

Kliininen psykologi, erikoistunut psykologisiin traumoihin

Daris LEWIS RECIO

Equinetin oikeudellinen ja poliittinen vastuuhenkilö²

Federico FALOPPA

Sosiolingvistiikan professori Readingin yliopistossa

Jelena JOVANOVIC

Euroopan parlamentin rasminvastaisuuden ja moninaisuuden edistämisen työryhmän koordinaattori.

Manos TSAKIRIS

Psykologian professori Lontoon yliopistossa

Nesrine SLAOUI

Riippumaton toimittaja ja kirjailija

Robin SCLAFANI

CEJI:n johtaja ja Facing Facts -verkoston koordinaattori.³

Tommaso CHIAMPARINO

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston virkamies, perusoikeuksien yksikkö (DG JUST).

KANSALAISPANEELI VIHAPUHEEN JA VIHATEKOJEN TORJUMISESTA YHTEISKUNNASSA

Kokoontuu yhdessä muiden osallistujien kanssa kolmeen istuntoon. Kaksi istuntoa järjestetään kasvotusten Brysselissä ja yksi istunto verkossa:

- **Istunto 1: 5.-7. huhtikuuta 2024**
(paikan päällä Brysselissä, Belgiassa)
- **Istunto 2: 26.-28. huhtikuuta 2024**
(verkossa videokonferenssin välityksellä)
- **Istunto 3: 17-19 May 2024**
(paikan päällä Brysselissä, Belgiassa)

ARKALUONTEISEN AIHEEN POHTIMINEN

Eurooppalaisen kansalaispaneelin järjestäjinä velvollisuutenamme on tehdä paneelista turvallinen tila, jossa kaikki panelistit ja kutsutut keskustelijat voivat puhua vapaasti ja tulla kuulluiksi, kunhan he kunnioittavat muiden näkökulmia ja kokemuksia. Olemme sitoutuneet luomaan kunnioittavan ympäristön kaikille. Se, mitä joku voi pitää "turvallisena" tai "hyväksyttävänä", ei välttämättä ole sitä toiselle, jolla on erilaisia kokemuksia. Keskustelut pohjautuvat osallistujien kokemusten lisäksi myös vihapuhetta ja vihatekoja kokeneiden ja kokevien kokemuksiin.

Keskusteluissa noudatetaan tiettyjä perussääntöjä ja ennen kaikkea "ei haittaa" -periaatetta, jotta osallistujille aiheutuisi mahdollisimman vähän psykologista haittaa (kuten väkivaltaa ja konflikteja, traumoja tai mielen-terveysongelmia). Varmistaaksemme, että tämä periaate toteutuu ja sitä noudatetaan, osallistujia ohjaa ammattitaitoinen avustajaryhmä koko istunnon ajan.

Kaikki kunnioittavat puheenvuorot hyväksytään, ja on tärkeää yrittää ymmärtää avoimesti vihan perimmäisiä syitä ilman tuomitsemista. Paneeli pyrkii löytämään ratkaisuja, joiden avulla voimme elää yhteiskunnissamme harmonisemmin.

2 / Tehtävä

Mihin aiheeseen keskityn?

Vihapuheen ja vihatarkojen torjumista yhteiskunnassa käsittelevä eurooppalainen kansalaispaneeli pyrkii vastaamaan seuraavaan pääkysymykseen:

”Mitä voimme tehdä vihan torjumiseksi ja miten voimme lisätä keskinäistä kunnioitusta yhteiskunnissamme?”.

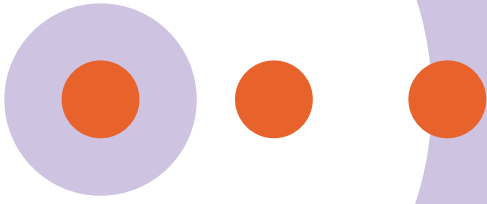
Paneeli pyrkii erityisesti määrittelemään mahdollisia poliittisia toimia ja sisällyttämään kaikki asiaankuuluvat toimijat eri tasoilla, mukaan lukien päätöksentekijät, kansalaisyhteiskunta, yksityinen sektori ja kansalaiset. Erilaiset kysymykset auttavat sinua tutustumaan aiheeseen ja pohtimaan välineitä ja toimia, joilla voitaisiin torjua yhteiskunnassamme esiintyvää vihaa.

Istunnossa 1, joka pidetään Brysselissä, kehitetään yhteinen käsitys vihasta ja kansalaispaneelin laajuudesta. Yhdessä muiden kansalaisten kanssa aloitat purkamalla tunteita ja vihakäsityksiä, esimerkiksi jakamalla kokemuksia ja kuuntelemalla ulkoisia puhujia, todistuksia ja asiantuntijoita. Tunnistat erilaisia vihan syitä ja aiheuttajia sekä mahdollisia toiminta-aloja, joilla vihaan yhteiskunnassa voidaan puuttua.

Istunnossa 2, joka järjestetään verkossa, kehitetään istunnon 1 työn pohjalta ideoita siitä, miten vihapuheen ja vihatarkojen ongelmaa voi torjua yhteiskunnassa. Näitä ideoita voidaan pitää suositusluonnoksina.

Istunnossa 3, joka pidetään Brysselissä, hiotaan näitä ideoita ja suosituksia kokoneiden avustajien, kansalaisyhteiskunnan yhteyshenkilöiden ja sisältöasiantuntijoiden tukemana. Lopulta näistä ideoista tulee lopullisia suosituksia siitä, miten torjua vihaa Euroopassa.

PANEELIN LOPPUTULOKSENA on luettelo suosituksista, jotka tukevat Euroopan komission tulevaa työtä vihapuheen ja vihatarkojen torjumiseksi. Suositukset toimivat oppaana, joka auttaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita siirtymään vihasta ja jakautumisesta kohti yhteisiä, EU-sopimuksen mukaisia eurooppalaisia arvoja. Näitä ovat ihmisoikeuksien ja ihmisarvon kunnioittaminen sekä yhteiskunta, jossa vallitsevat suvaitsevaisuus, syrjimättömyys ja moniarvoisuus.

3 / Aihe:

Mitä minun tulee tietää vihasta?

VIHAN JA SEN ERI MUOTOJEN YMMÄRTÄMINEN

Me kaikki luulemme tietävämme, mitä viha on, mutta sitä **ei ole helppo määritellä**, sillä vihan ilmenemismuodot ovat moninaisia, erilaisia ja monimutkaisia. Se voi vaihdella hyvin hienovaraisista muodoista paljon selvempiin. Viha voi jäädä sisäiseksi tunteeksi, mutta se voi myös muuttua väkivaltaisiksi teoiksi (kuten väkivaltaisten ääri-ideologioiden lietsomiksi teoiksi). Vihaa voi ilmetä monissa eri muodoissa sanallisesta väkivallasta tai loukkauksista aina kiusaamiseen, häirintään, vähemmistöt virheellisessä ja epäsuotuisassa valossa esittävään disinformaatioon, uhkailuihin tai väkivallankehottuksiin tai fyysiseen väkivaltaan ja jopa henkirikoksiin asti.

Vihapyramidi tarjoaa yksinkertaistetun kuvauksen siitä, mitä voidaan kutsua vihan rakennuspalikoiksi, eli ennakkoluuloista aina vakavimpiin, hengenvaarallisiin ilmenemismuotoihin asti. Pyramidissa alemmat tasot tukevat ylempiä tasoja. Nämä alemmat tasot ovat usein tiedostamattomia, eli henkilö ei ole tietoinen siitä, että hän harjoittaa minkäänlaista syrjintää tai edistää vihaa tai epäluottamusta. Jos ihmiset tai instituutiot kohtelevat alempien tasojen käyttäytymistä hyväksyttävänä tai "normaalina", se johtaa siihen, että seuraavan tason käyttäytymisestä tulee hyväksyttävämpää.

Vihan pyramidi heijastaa **mahdollista kehityskaarta** kohti yhä laajempia sortojärjestelmiä, jotka vaikuttavat kielteisesti yksilöihin, instituutioihin ja koko yhteiskuntaan. On mahdollista, että yksittäiset tunteet ja tuntemukset voivat johtaa ennakkoluuloisten asenteiden ja käyttäytymismallien syntyyn ja jopa järjestäytyneeseen ja järjestelmälliseen syrjintään tai aina väkivaltaisimpiin rikollisiin tekoihin asti.

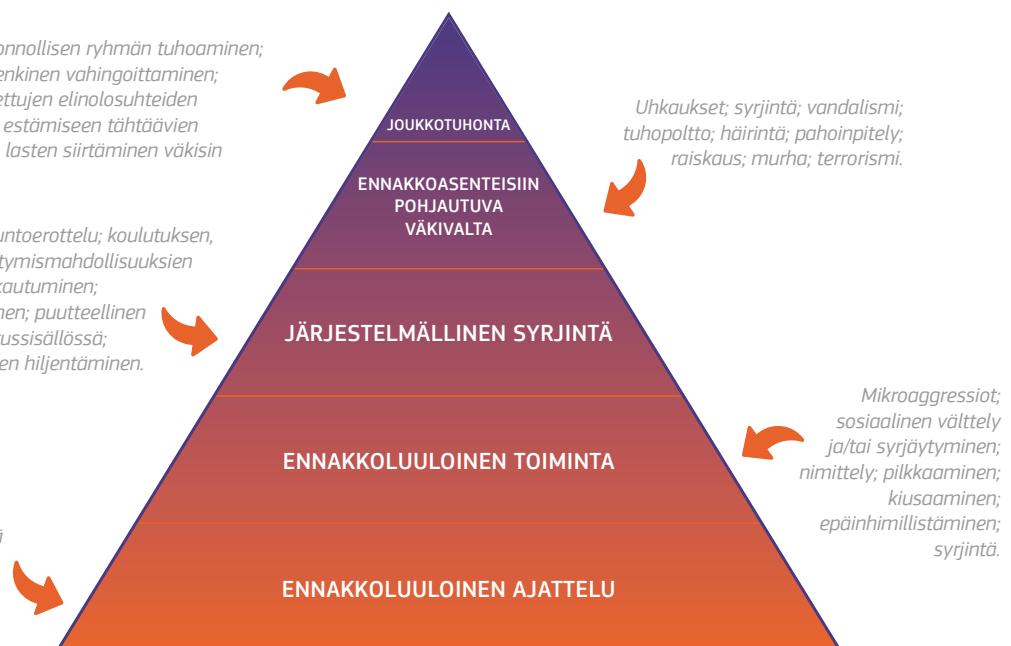
EU:ssa **järjestelmällinen syrjintä** ilmenee monissa eri muodoissa. Kestävät ilmiöt, kuten syrjivät työhönottomenettelyt, lainvalvontaviranomaisten harjoittama etninen profilointi⁴, tiedotusvälineiden levittämät kielteiset stereotyyppit, koulutuserot tai sukupuolten väliset palkkaerot, osoittavat, että syrjintää on yhä olemassa ja sitä tukevat ennakkoluulot ovat juurtuneet syvälle yhteiskuntaamme.

Jos henkilöllä on useita ominaisuuksia, jotka voivat johtaa syrjintään yhteiskunnallisissa, taloudellisissa ja poliittisissa rakenteissamme (esimerkiksi sukupuoli, uskonto, ihonväri tai seksuaalinen suuntautuminen), puhutaan **moninkertaisesta tai risteävästä syrjinnästä**. Tällaisten henkilöiden tilanne on erityisen vaikea, sillä he kokevat suhteettoman paljon vi-

Kansallisen, etnisen, rodullisen tai uskonnollisen ryhmän tuhoaminen; tappaminen; vakava ruumiillinen tai henkinen vahingoittaminen; fyysisen tuhon aikaansaamiseksi laskettujen elinolosuhteiden tahallinen aiheuttaminen; synnytyksen estämiseen tähtäävien toimenpiteiden määrääminen; ryhmän lasten siirtäminen väkisin toiseen ryhmään.

Rikosoikeudelliset erot; asuntoerottelu; koulutuksen, terveydenhuollon ja työllistymismahdollisuuksien resurssien epätasainen jakautuminen; äänestäjien tukahduttaminen; puutteellinen edustus mediassa tai opetussisällössä; ihmisoikeuksien puolustajien hiljentäminen.

Sokeat pisteet; erilaisuuden pelko; stereotyyppit; taipumus kallistua tietyn tyyppisiä ihmisiä kohti tai heistä pois päin; rajoittuminen tietoihin, jotka vahvistavat olemassa olevia uskomuksia; puutteellinen tietoisuus omista etuoikeuksista.

⁴ Katso: fra: [Stop discrimination and ethnic profiling in Europe](#) | Euroopan unionin perusoikeusvirasto (europa.eu)

haa, eriarvoisuutta ja epäoikeudenmukaisuutta, mikä vahvistaa **syrynnän kierrettä**. Viha voi kohdistua myös ihmisiin, jotka puolustavat ihmisoikeuksia esimerkiksi osana ammattiaan.

VIHAA EU:SSA: FAKTOJA JA LUKUJA

Tarkkoja lukuja vihailmiön laajuudesta ei ole helppo löytää. Ensinnäkin **tiedonkeruu on hajanaista** jäsenvaltioiden tasolla, koska lainvalvontaviranomaisilla on erilaisia lähestymistapoja viharikosten ilmoittamiseen ja kirjaamiseen. Verkossa kiertävän vihapuheen määrästä on myös vaikea saada edustavaa määrällistä arviota. Näin ollen vihan laajuus on todennäköisesti **suurelta osin aliarvioitua**. Saatavilla oleviin virallisiin tilastoihin perustuvat kansainvälisellä tasolla kerätyt viharikostiedot⁵ viittaavat kuitenkin siihen, että kokonaiskasvu on ollut 26 prosenttia vuodesta 2021 vuoteen 2022. Seuraavassa on muutamia EU-tason havainnollistavia lukuja, jotka eivät kuitenkaan ole tyhjentyviä:

- EU:ssa analysoiduista kahdeksasta miljoonasta verkkoviestistä **vihamielisen toksisuuden taso on kasvanut 30 prosentilla tammikuun 2023 ja syyskuun 2023 puolivälin välisenä aikana**. Tasot ovat korkeammat ranskan, venäjän, slovakian ja espanjan kielillä.⁶
- Vaikka Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA) raportoi vuonna 2023 tuhansista virallisesti rekisteröidyistä antisemitistisistä tilanteista vuosittain⁷, nämä luvut voivat olla suuresti aliarvioituja. FRA:n vuonna 2018 tekemän juutalaisten antisemitismikokemuksia koskevan tutkimuksen mukaan **yhdeksän kymmenestä juutalaisesta katsoo, että antisemitismi on lisääntynyt heidän kotimaassaan**. 71 prosenttia juutalaisista välttää kantamasta mukanaan tai **esittelemästä esineitä, joista heidät voisi tunnistaa juutalaiseksi, ja 79 prosenttia tapauksista jätetään ilmoittamatta**.⁸
- Toisen FRA:n tutkimuksen mukaan **55 prosenttia vastaajista koki rotusyrjintää EU:ssa yli kolme kertaa vuosina 2022–2023**.⁹
- **Joka kolmas nainen** sekä EU:ssa että maailmanlaajuisesti on kokenut **fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa vähintään kerran** elämässään. Parisuhdekumppani tai perheenjäsen tappaa EU:ssa vähintään kaksi naista viikossa.¹⁰
- Etnisestä tai maahanmuuttajataustasta johtuva häirintä oli yleistä joka **neljännelle EU:ssa asuvalle muslimille** vuonna 2017, ja **lähes puolet heistä oli kokenut vähintään kuusi eri tilannetta edellisen vuoden aikana**.¹¹
- FRA löysi todisteita **romanien vastaisen retoriikan lisääntymisestä tiedotusvälineissä ja sosiaalisissa verkostoissa COVID-19-kriisin aikana** ainakin 13 jäsenvaltiossa (15 tutkitusta jäsenvaltiosta), ja retoriikassa aktivoitiin vanhoja stereotyyppioita romaneista uhkana kansanterveydelle.¹²

⁵ Katso: <https://hatecrime.osce.org/>

⁶ Katso: tiedot EU:n rahoittamasta hankkeesta "European Observatory of Online Hate" <https://eooh.eu/>

⁷ Katso: FRA [Antisemitism in 2022 - Overview of Antisemitic incidents recorded in the EU | Euroopan unionin perusoikeusvirasto \(europa.eu\)](https://fra.europa.eu/en/antidiscrimination-reports/2022-01-01-2022-01-01)

⁸ Katso: FRA [Kokemuksia ja käsityksiä antisemitismistä/Toinen tutkimus juutalaisiin kohdistuvasta syrjinnästä ja viharikoksista EU:ssa \(europa.eu\)](https://fra.europa.eu/en/antidiscrimination-reports/2018-01-01-2018-01-01)

⁹ Katso: FRA [Being Black in the EU – Experiences of people of African descent 2023](https://fra.europa.eu/en/antidiscrimination-reports/2023-01-01-2023-01-01)

¹⁰ Katso: Euroopan komissio, Lehdistötiedote "EU vaatii naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamista" marraskuu 2023

¹¹ Katso: FRA, [toinen Euroopan unionin vähemmistöjä ja syrjintää koskeva tutkimus Muslimit – valikoidut havainnot, 2017](https://fra.europa.eu/en/antidiscrimination-reports/2017-01-01-2017-01-01)

¹² Katso: FRA, [Coronavirus pandemic in the EU – impact on Roma and Travellers 2020](https://fra.europa.eu/en/antidiscrimination-reports/2020-01-01-2020-01-01)

Vihalla voi olla **vakavia seurauksia** uhreille, ja se voi vaikuttaa kielteisesti heidän **henkiseen ja fyysiseen terveyteensä** sekä **sosiaaliseen ja taloudelliseen hyvinvointiinsa**. Vihapuheen tai viharikosten uhrin altistuvat usein myös poliittiselle ja sosiaaliselle syrjäytymiselle, mikä estää heitä ilmoittamasta tällaisista rikoksista tai käyttämästä uhrien tukipalveluja. Lisäksi kokemastaan vihasta ilmoittavat uhrin ovat usein toissijaisen uhrin vaarassa (lisävahinko ei johdu suoraan rikoksesta vaan tavasta, jolla laitokset ja muut henkilöt kohtelevat uhria). Vihapuhe voi vahingoittaa vakavasti erityisesti lapsiuhrien mielenterveyttä ja pitkäaikaista kehitystä, mikä vaikuttaa heidän kykyynsä elää normaalia ja turvallista elämää.

Vihasta johtuvat rikokset luovat viestejä kokonaisten ryhmien ja yhteisöjen hylkäämisestä ja väheksymisestä, ja näiden ryhmien ja yhteisöjen henkilöt kokevat pelkoa ja vakavaa ahdistusta, joka voi **siirtyä sukupolvelta toiselle**, kun lapset oppivat pelon ja epäluottamuksen vanhempiensa kokemuksista. Vihalla on **lisäksi hiljentävä** vaikutus henkilöihin, jotka ovat vaarassa joutua vihan kohteeksi, mikä heikentää oikeutta ilmaisunvapauteen.

MITÄ EU ON TÄHÄN MENNESSÄ TEHNYT ONGELMAN RATKAISEMISEKSI?

Euroopan unioni on sisällyttänyt perussopimuksiinsa erilaisia **arvoja**, kuten ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltion periaatteiden ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet. Kaikki vihan ja suvaitsemattomuuden muodot ovat ristiriidassa näiden perusoikeuksien ja arvojen kanssa. Kaikki EU:n toimielimet ovat osallistuneet vihan vastaisiin aloitteisiin. Tässä osiossa luodaan yleiskatsaus EU-tason toimintakehykseen, joka koostuu sekä sääntely- että poliittisista aloitteista.

Vihaan perustuva rikollisuus ja puhe ovat EU:n lainsäädännön mukaan laittomia. Vuoden 2008 [puitepäätöksessä rasismin ja muukalaisvihan tiettyjen ilmenemismuotojen torjumisesta](#) edellytetään, että rotuun, ihonväriin, uskontoon, syntyperään taikka kansalliseen tai etniseen alkuperään perustuva julkinen kiihotus väkivaltaan tai vihaan on kriminalisoitava.

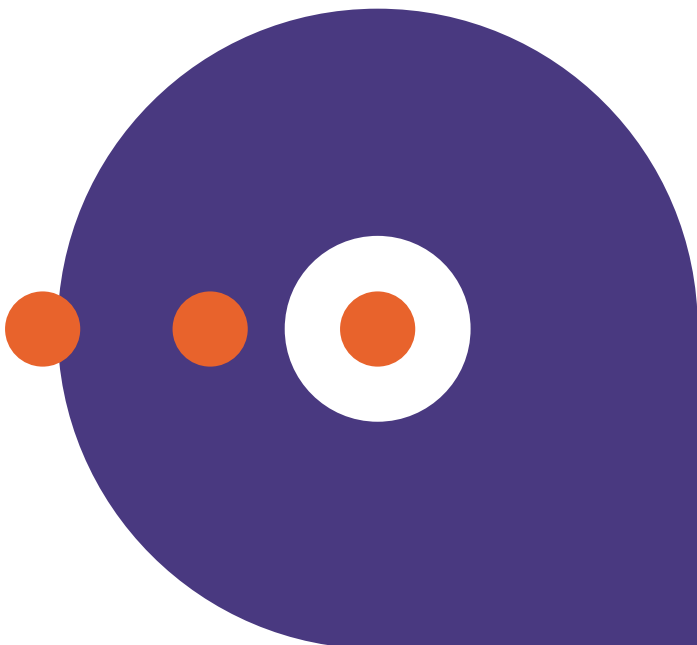
Komissio pyrkii varmistamaan, että puitepäätös pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja asianmukaisesti, erityisesti käyttämällä rikkomusmenettelyjä, jotka ovat johtaneet toimiin yhdessätoista jäsenvaltiossa. Komissio ei kuitenkaan voi puuttua yksittäisiin vihapuhe- tai viharikostapauksiin. Nämä kuuluvat **kansallisten lainvalvontaviranomaisten toimivaltaan**, ja niiden on tutkittava, asetettava syytteeseen ja käsiteltävä väitettyyn vihapuheeseen tai vihatekoihin liittyvät tapaukset.

Euroopan komissio antoi 6. joulukuuta 2023 [tiedonannon "Ei sijaa vihalle: yhtenäinen Eurooppa vihaa vastaan"](#). Se on kehoitus kaikille eurooppalaisille vastustaa vihaa ja puolustaa suvaitsevaisuutta ja kunnioitusta. Tällä tiedonannolla komissio pyrkii **lisäämään ponnisteluja vihan kaikkien muotojen torjumiseksi** vahvistamalla toimia useilla politiikanaloilla, kuten turvallisuus-, digitaali-, koulutus-, kulttuuri- ja urheilupolitiikassa. Tiedonannossa ilmoitettuja erityisiä ehdotuksia ovat lisärahoitus uskonnonharjoittamispaikkojen suojelemiseksi, uudet aloitteet verkkouhkia vastaan ja tehostettu yhteistyö kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa.

Euroopan komissio toteuttaa myös aktiivista politiikkaa vihan torjumiseksi, mukaan lukien erityiset vaihdot ja välineet kansallisten viranomaisten täytäntöönpanotoimien tukemiseksi. Se on hyväksynyt **erityisiä EU:n strategioita**, kuten [EU:n strategia antisemitismin torjumiseksi ja juutalaisen elämän edistämiseksi](#), [EU:n romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskeva strateginen kehys](#) sekä [EU:n toimintasuunnitelma rasismin torjumiseksi](#) laajemmin. Strategiat **eivät ole oikeudellisesti sitovia**, mutta ne sisältävät joukon toimia, joihin EU:n toimielimiä, virastoja ja laitoksia tai kansallisia viranomaisia kannustetaan ryhtymään tietyn asian käsittelemiseksi. Antisemitismin torjuntaa koskevassa EU:n strategiassa kannustetaan esimerkiksi EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita toteuttamaan erilaisia toimia, kuten tarjoamaan rahoitusta tai tekemään yhteistyötä verkkoalustojen kanssa verkossa esiintyvän antisemitismin torjumiseksi sekä edistämään koulutusta, holokaustia koskevaa tutkimusta ja holokaustin muistamista.

Lisäksi EU on kehittänyt joukon lakeja ja aloitteita, joilla puututaan digitaalialaan liittyviin erilaisiin uhkiin vastatakseen **verkkovihaan haasteisiin**. EU otti käyttöön vuonna 2016 suurimpien sosiaalisen median alustojen kanssa vapaaehtoiset käytännesäännöt laittoman vihapuheen torjumiseksi verkossa. [Digitaalisia palveluja koskeva säädöspaketti](#) sisältää verkkoalustoille uusia velvoitteita torjua laittomia sisältöä, mukaan lukien laittomia vihapuhetta.

Vuonna 2021 [komissio antoi myös tiedonannon](#), jossa se kehottaa Euroopan unionin neuvostoa (toista jäsenvaltioita edustavaa EU:n toimielintä) hyväksymään yksimielisesti ja Euroopan parlamentin suostumuksella päätöksen, jolla **laajennettaisiin SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa oleva EU:n rikosten luettelo** koskemaan viharikoksia ja vihapuhetta. Jos neuvoston päätös hyväksyttäisiin, Euroopan komissio voisi ehdottaa uutta sekundaarilainsäädäntöä, joka sallisi EU:n kriminalisoida muut vihapuheen ja viharikosten muodot rasististen tai muukalaisvihamielisten motiivien lisäksi.

MITKÄ HAASTEITA VIHASTA PUHUMISELLA JA SEN TORJUMISELLA ON?

Tässä osiossa haluamme korostaa havainnollisesti mutta emme kuitenkaan tyhjentävästi useita asioita, jotka tekevät vihasta käytävästä keskustelusta erityisen haastavaa. Tämä ohjeellinen luettelo ei sulje pois muita luetteloita, jotka voivat tulla esiin osana paneelikeskustelua.

1. Vihasta puhuminen voi olla **arkaluonteista** ja **syvästi henkilökohtaista**, herättää voimakkaita tunnereaktioita ja tuoda mieleen tuskallisia muistoja tai henkilökohtaisia kokemuksia. Lisävaikeutena on, että vihan määrittely voi olla **hyvin subjektiivista** olemassa olevista oikeudellisista määritelmistä huolimatta.

2. **Tasapainon** varmistaminen **sananvapauden sallimisen ja vihapuheen rankaisemisen** ja estämisen tarpeen välillä on helpommin sanottu kuin tehty. Sananvapaus on perusoikeus ja yksi demokraattisen yhteiskunnan keskeisistä perusteista. Se kattaa harmittomien "tietojen" tai "ideoiden" lisäksi myös ne, jotka loukkaavat, järkyttävät tai häiritsevät. Ihmisoikeuslaissa kuitenkin tunnustetaan, että sananvapautta **ei saa käyttää vihaan ja väkivaltaan yllyttämiseen**. Tietyissä demokraattisissa yhteiskunnissa saatetaankin pitää tarpeellisena rangaista tai jopa estää kaikki sellaiset ilmaisun muodot, jotka levittävät, yllyttävät, edistävät tai oikeuttavat suvaitsemattomuuteen perustuvaa vihaa, edellyttäen, että kaikki toimenpiteet ovat oikeassa suhteessa tavoiteltuun oikeutettuun päämäärään nähden. Sananvapauden ja vihapuheen rajat eivät aina ole selkeät, mutta **Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen** oikeuskäytännössä annetaan ohjeita siitä, onko tietty ilmaisu vihapuhetta.¹³

3. EU-tason toimien soveltamisala määritellään rasismien ja muukalaisvihan torjumisesta vuonna 2008 annetussa puitepäätöksessä. Puitepäätöksen hyväksymisen jälkeen perussopimukset ovat muuttuneet, ja EU:n lainsäädännön kattamat rikollisuuden alat on rajoitettu luetteloon, joka ei sisällä vihapuhetta ja viharikoksia. Tästä syystä on ehdotettu perussopimusten muuttamista, ja se on nyt Euroopan unionin neuvoston käsiteltävänä. Ennen tätä komission ei ole mahdollista esittää asiaa koskevaa lainsäädäntöä.

4. Vihapuheen ja viharikosten kriminalisointia koskevien lakien soveltaminen vaihtelee EU-maittain, **eivätkä kaikki EU-maat valitettavasti ole yhtä turvallisia kaikille yhteisöille**. Tekoa, jota yhdessä jäsenvaltiossa pidetään viharikoksena, ei aina pidetä sellaisena toisessa jäsenvaltiossa. Tämä koskee erityisesti **seksuaaliseen suuntautumiseen** perustuvia viharikoksia, jotka eivät tällä hetkellä kuulu EU:n lainsäädännön piiriin. Lisäksi yksi mainittava asiaankuuluva EU:n lainsäädäntö on uhrien oikeuksia koskeva direktiivi, jossa määritetään rikosten uhrien, mukaan lukien viharikosten uhrien, oikeuksien, tuen ja suojan vähimmäisstandardit sekä varmistetaan, että rikosten uhrit tunnustetaan ja heitä kohdellaan kunnioittavasti.

5. **Tietämys** ennakkoluuloista ja vihan perusteista on **epätasaista ja melko pinnallista**, myös lainvalvontaviranomaisten keskuudessa. Hyödyllisiä ohjeita voi saada olemassa olevista määritelmistä, joita muut kansainväliset tai asianomaisia yhteisöjä edustavat järjestöt ovat laatineet. On kuitenkin olemassa vihapuheeseen tai ennakkoluuloihin liittyviä syitä, joiden määritelmät eivät ole yhtä selkeitä tai kehittyneitä.¹⁴

6. Viharikokset tai vihapuhe ovat **usein näkymättömiä**: niistä ei välttämättä ilmoiteta lainkaan, tai uhrien lausuntoja keräävä poliisi ei välttämättä kirjaa niitä viharikoksiksi. Siksi vihapuhe ja viharikokset ovat näkymättömiä virallisissa tilastoissa ja kirjauksissa. Vastaavasti rikosoikeusjärjestelmissä **jätetään toisinaan huomiotta näyttö rikoksen taustalla olevasta ennakkoluulosta**, mikä tarkoittaa, että **viharikoksia ei toisinaan tunnusteta** sellaisiksi. Jos tietoja ei ole saatavilla, ei katsota olevan mitään ongelmaa eikä näin ollen käytäntöjä laadita. Tarvitaan tilastoja ja muita tietoja kustakin EU:n jäsenvaltiosta, jotta saadaan kattavampi ja tarkempi kuva käytännön tilanteesta.

¹³ Katso: Euroopan ihmisoikeustuomioistuin, tietosivu, - *Vihapuhe*, 2023

¹⁴ Lisätietoja on Euroopan neuvoston *suosituksessa vihapuheen torjumisesta*, 2022

4/ Käytännön tietoa

Toivotamme sinut tervetulleeksi ensimmäiseen paneelikeskusteluun, joka alkaa perjantaina 5. huhtikuuta (klo 14.00) Brysselissä, Belgiassa. Alla on käytännön tietoja, joiden avulla voit valmistautua matkaasi ja kokouksiin osallistumiseen. Muistutukseksi: Keskusteluja käydään kolmena viikonloppuna perjantai-iltapäivästä sunnuntaipäivään. Istunnot 1 ja 3 (5.-7. huhtikuuta ja 17.-19. toukokuuta) järjestetään kasvotusten (Brysselissä) ja istunto 2 verkossa (26.-28. huhtikuuta).

1. KORVAUS

Korvaus on 90,00 euroa istuntoa ja/tai matkapäivää kohti. Korvaukset maksetaan istunton jälkeen, kun osallistuminen on vahvistettu osallistujaluettelon avulla.

2. LOGISTIIKKA

MATKAJÄRJESTELYT

Olet saanut tai tulet saamaan matkasuunnitelman ja sähköisen lipun. Jos sinulla on lisäksymyksiä matkajärjestelyistäsi, ota meihin yhteyttä käyttäen osoitetta info@futureu.events

SIIRTYMINEN

Kuljetus saapuessa: Kun saavut lentokentälle/rautatieasemalle, eurooppalaisten kansalaispaneelien henkilökunta toivottaa sinut tervetulleeksi tervetulokyltiin tai -julistein kanssa ja saattaa sinut kuljetusbussiin. Jos sinulla on vaikeuksia löytää henkilökuntaa, soita numeroon +32 460 22 40 27.

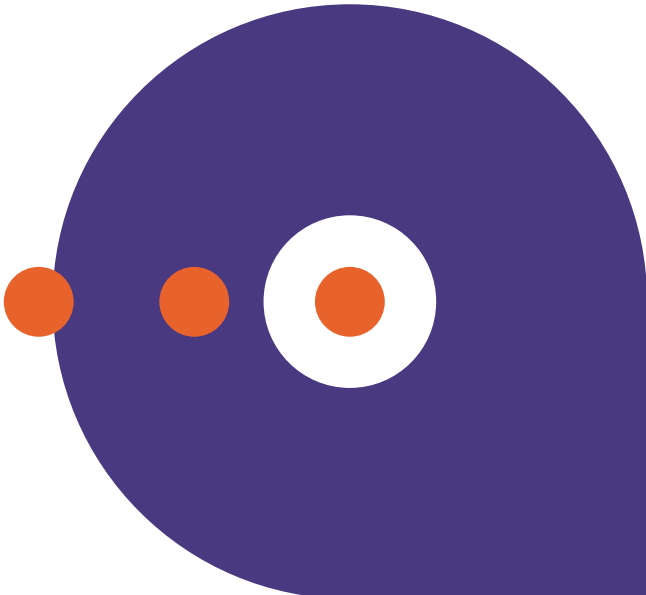
Lentokoneella: kun olet noutanut matkatavarasi lentokentällä, siirry saapuvien lentojen terminaalin vastaanototiskille, jossa henkilökuntamme odottaa sinua.

Junalla: siirry Brysselin Midi-rautatieasemalla Prêt à Manger -kahvilaan, jossa henkilökuntamme odottaa tervetulokyltin/-julistein luona.

Hotellissa: Bussikuljetukset järjestetään hotellista Euroopan komission tiloihin, joissa istunnot pidetään. Saavu hotellin pääaulaan ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa. Tiimimme näyttää tien sukkulabussiin. Jos haluat siirtyä Euroopan komission tiloihin itsenäisesti, ilmoita asiasta tukitiimillemme ennen lähtöä.

Brysselissä: Jos kokousten jälkeen järjestetään sosiaalisia tilaisuuksia, kuten illallisia, ryhmäkuljetukset järjestetään sukkulabussilla Euroopan komission tiloista sosiaalisten tilaisuuksien pitopaikkaan. Tilaisuuden jälkeen järjestetään ryhmäkuljetukset sukkulabussilla tapahtumapaikalta hotellille. Voit tietenkin myös tutustua kaupunkiin vapaasti sosiaalisen tilaisuuden jälkeen ja palata hotellille omatoimisesti.

Kuljetukset lähdeäessä: Järjestämme kuljetukset hotellilta lentokentälle/rautatieasemalle. Lähtöaika ilmoitetaan hotellin aulassa olevalla ilmoitustaululla.

MAJOITUS

Tiimimme toivottaa sinut tervetulleeksi hotelliin saapuessasi. Sinulle on varattu yhden hengen huone, johon sisältyy aamiaisen ja ilmainen Wi-Fi. Katso sähköpostitse lähetetty varausvahvistus. Huomaathan, että kaikki lisämaksut (esim. minibaari, huonepalvelu, puhelin, hotellin baari, pesulapalvelu tai aikainen sisään- tai uloskirjautuminen) ovat sinun vastuullasi, eivätkä järjestäjät korvaa niitä. Maksa kaikki ylimääräiset kulut suoraan hotellilla ennen lähtöä.

3. MUUTA

- **Pukeutumiskoodi**

Ota istuntoihin mukaan rennot mutta siistit vaatteet, lämmin ja vedenpitävä takki, huivi sekä lämpimät ja mukavat kengät ja sateenvarjo. Lämpötila on todennäköisesti noin 11 °C tai hieman korkeampi toukokuussa, mutta valmistaudu vaihtelevaan belgialaiseen säähän!

- **Juomavesi**

Hanavettä on turvallista juoda Belgiassa. Pullovetä tai suodatettua vettä on saatavilla ilmaiseksi kaikissa istunnoissa, aterioidilla ja sosiaalisissa tilaisuuksissa.

- **Aikavyöhyke**

Paikallinen aika on CET eli Keski-Euroopan aika (UTC/GMT+1 ja UTC+2 31. maaliskuuta alkaen).

- **Matkailuneuvonta**

Brysselillä on rikas historia, ja kaupungista löytyy arkkitehtuuria, gastronomiaa, kulttuuria ja paljon muuta! Tutustu [Brysselin pääkaupunkiseudun](#) verkkosivuihin, jos haluat selvittää kaikki loman aikana tarjolla olevat kulttuurikohteet.

- **Yhteystiedot**

Tiimimme on käytettävissä ennen istuntoja ja niiden aikana. Jos sinulla on vaikeuksia saapuessasi tai jos lentosi tiedot ovat muuttuneet, ota meihin yhteyttä sähköpostitse: info@futureu.events

- **Tulkkaus**

Istunnot ovat saatavilla EU:n 24 virallisella kielellä ammattitulkkiensa ansiosta. Voit helpottaa tulkkiensa työtä puhumalla selkeästi ja välttämällä liian nopeaa puhetta istunnon aikana.

4. RAKENNUKSEN SISÄÄN- JA ULOSKÄYNNIT

Ensimmäinen ja viimeinen paneeliviikonloppu järjestetään Euroopan komission tiloissa Brysselissä. Tarkempia tietoja rakennuksista ja huoneista löytyy ohjelmätiedoista. Euroopan komission rakennukseen pääsee vierailijapassilla ("V-passi"). V-passi lähetetään sinulle sähköpostitse ennen tapahtumaa. Muista rekisteröidä se sähköpostin kautta, jotta saat V-passin QR-koodin. Jos et ole saanut V-passiasi ennen tapahtumaa, ota meihin yhteyttä sähköpostitse: info@futureu.events Huomaathan, että turvatarkastus Euroopan komission rakennukseen saavuttaessa voi kestää vähintään 20 minuuttia. Pidä V-passisi ja henkilökorttisi tai passisi valmiina, koska turvallisuushenkilöstö pyytää nähdä ne.

Kaikkien osallistujien

- on esitettävä voimassa oleva passisi tai henkilökortti ennen rakennukseen saapumista
- on läpäistävä turvatarkastus sisäänkäyntialueella
- kannattaa pitää mukanaan kutsukirje tai muu asiakirja, josta käy selvästi ilmi heidän osallistumisensa (esim. rekisteröintiviesti).

5. TUKIPALVELU, INTERNETYHTEYS

Tukipalvelu sijaitsee istuntotilojen sisäänkäynnin yhteydessä. Henkilökuntamme auttaa sinua ja vastaa mahdollisiin kysymyksiin. Internetiä voi käyttää Wi-Fi-yhteyspisteiden kautta. Salasanat jaetaan kokouspäivänä.

6. ESTEETTÖMYYS

Euroopan komission tilat ovat täysin esteettömät henkilöille, joilla on toimintarajoitteita. Kun rekisteröidyt verkossa, ilmoita mahdollisista erityistarpeista ja ruokavaliorajoituksista.

